

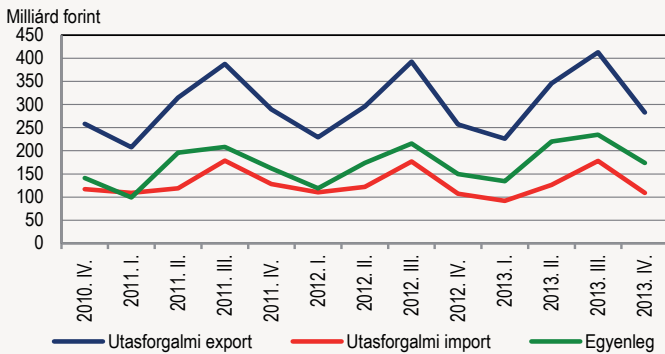
Nemzetközi turisztikai kereslet, 2013. IV. negyedév

2013 IV. negyedévében – az előző év azonos időszakához képest – a külföldi látogatók száma nem változott, míg kiadásai 6,4%-kal emelkedtek. A kiadások növekedése elsősorban a több napra, turisztikai céllal érkezők kiadásainak bővüléséből ered. A magyar lakosság 0,3%-kal többet utazott külföldre, és 2,7%-kal többet költött el külföldön az egy évvel ezelőttihez viszonyítva. A IV. negyedévben az utasforgalmi szolgáltatások többlete 174 milliárd forint (584 millió eurót) volt, ami 15 milliárd forinttal haladta meg 2012 ugyanezen időszakának adatát. Az év egészét tekintve 2013-ban közel ugyanannyian érkeztek Magyarországra, mint 2012-ben, illetve kismértékben csökkent a külföldre látogató magyarok száma. Ezzel egy időben az utasforgalmi szolgáltatások exportja 6,4, importja pedig 2,7%-kal nőtt.

A turisztikai import és export értéke 2013. IV. negyedévben – folyó áron – a szolgáltatás-külkereskedelmi forgalom 9 és 21%-át tette ki. Ez az arány az előző év IV. negyedévében 10, illetve 21% volt.

1. ábra

Utasforgalmi szolgáltatások* exportja, importja, egyenlege (folyó áron)

* Az MNB által közzétett fizetési mérlegben az idegenforgalmi export és import sorok adatai megegyeznek az utasforgalmi szolgáltatások nemzetközi közlekedéssel és biztosításokkal csökkentett értékével.

2013-ban 0,2%-kal több külföldi érkezett hazánkba, mint egy évvel korábban. Az év egészében 0,7%-kal csökkent az egynapos utak száma, a változás oka az üzleti és a vásárlási célú utazások elmaradása. A többnapos utazásoknál 3,1%-os növekedés figyelhető meg, melyet a klasszikus értelemben vett turisták és emellett az üzleti utasok számának emelkedése magyaráz.

2013 IV. negyedévében a külföldiek 9,8 millió látogatást¹⁾ tettek Magyarországon, ami megegyezett az előző év IV. negyedévével. Az egy napra látogatók száma 2,3%-kal csökkent, a több napra látogatóké 7,7%-kal bővült. Mindkét esetben főként a turisztikai célú utak változása okozta az eltolódást.

2013 IV. negyedévében egy napra 7,4 millió külföldi érkezett Magyarországra, 2,3%-kal kevesebb, mint az előző év IV. negyedévében. A külföldi látogatók zöme (87%) a szomszédos országokból érkezett (6,4 millió fő). A teljes külföldi látogatóforgalom 75%-át az egynapos látogatások adták. Az egy napra látogatók jelentős része (84%-uk) nem turisztikai célú. A nem turisztikai célú látogatók több mint fele átutazó, több mint kétötöde vásárló volt, a munkavégzők és üzletelők aránya 6,4%. Az egy napra érkezők 16%-a jelölt meg szabadidős vagy üzleti célt látogatása okaként. Az egynapos szabadidős utak aránya 2012 IV. negyedévéhez viszonyítva 3,2 százalékponttal csökkent, az átutazóké 4,1 százalékponttal nőtt.

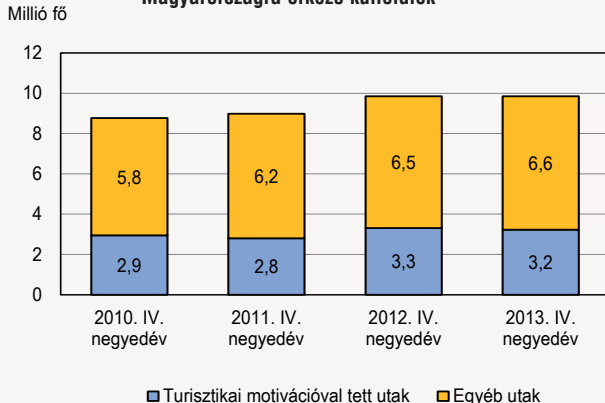
Az egynapos utazók jellemzően a szomszédos országokból érkeztek – Szlovákiából 1,9, Romániából 1,5, Ausztriából 1,6 millióan. A vizsgált időszakban a Szlovéniából, a Szlovákiából és az Ukrajnából érkezők száma 14, 11, illetve 10%-kal csökkent, az osztrákoké alig 2%-kal nőtt, miközben a szerb és horvát látogatók száma negyedével bővült.

A szomszédos országok lakóinak egynapos utazási céljai merőben eltérnek egymástól. 2013. IV. negyedévben az osztrákok 35%-a szabadidős, 53%-uk vásárlás céljával érkezett. Az előző év IV. negyedévéhez viszonyítva az osztrákok egynapos útjainak arányai lényegesen megváltoztak a korábbi arányokhoz képest. A szabadidős utak aránya nagymértékben visszaesett (47%-ról 34%-ra), míg vásárlás céljából 15%-kal többen érkeztek. A szlovák látogatók 15%-a jelölt meg valamely szabadidős tevékenységet, a vásárlók

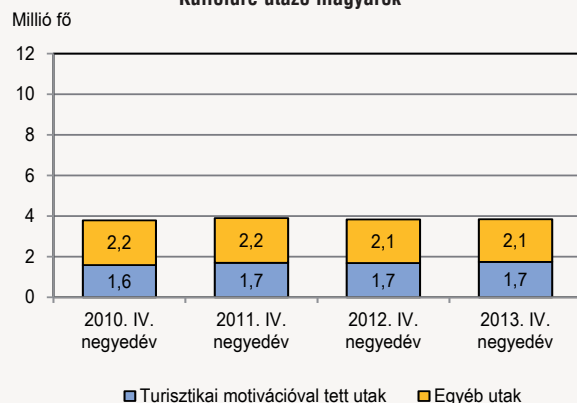
2. ábra

A Magyarországra érkező külföldiek és a külföldre utazó magyarok száma

Magyarországra érkező külföldiek

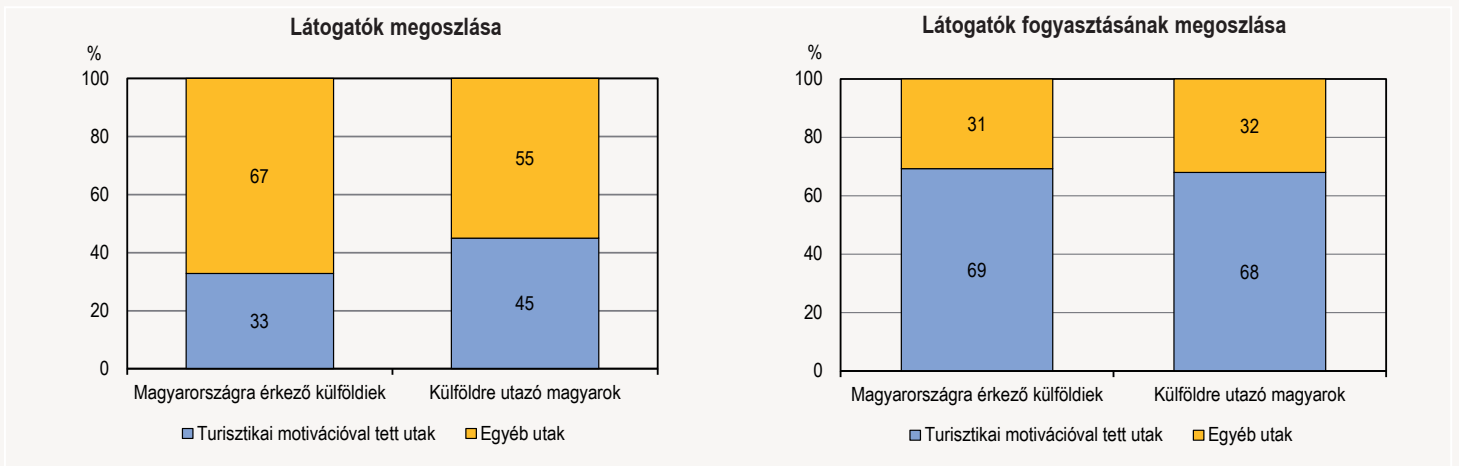

Külföldre utazó magyarok

¹⁾ A légi, a vasúti, a vízi és a közúti forgalom tehergépjármű-vezetők nélkül. Az EU belső határszakaszain a személy- és járműforgalmi adatok becslést adnak (lásd Módszertani megjegyzések).

A Magyarországra érkező külföldiek és a külföldre utazó magyarok aránya, 2013. IV. negyedév

aránya esetükben magasabb (68%), mint az osztrákoké. A románok 75%-ban átutazók, 13%-uk vásárló, csupán 8,9%-uk tett turisztikai célú utazást, ezen utóbbi utak több mint fele rokon- és barátlátogatás.

2013. IV. negyedévében a **több napra látogatók száma 2,5 millió fő volt**, 7,7%-kal több, mint 2012. IV. negyedévében. A **turisztikai célú utak** száma²⁾ 11%-kal, – ezen belül a szabadidős és üzleti utaké 12, illetve 9%-kal – emelkedett. A turisztikai célú utazásokon belül a szabadidős és üzleti célú utak megoszlása változatlan, 86 és 14%, a nem turisztikai célú utaké 7,1, az átutazóké 11%-kal csökkent, míg a munkavégzési célú utaké közel változatlan maradt. A 429 ezer nem turisztikai célú utazó 59%-a, 251 ezer fő volt átutazó. Ők főként román és más kelet-európai országok állampolgárai.

2013. IV. negyedévében a külföldi látogatók összesen 21,5 millió napot töltöttek el Magyarországon, 0,8%-kal kevesebbet, mint az előző év IV. negyedévében. Az egy napra érkezők tartózkodási ideje 2,3%-kal csökkent, miközben a több napra érkezőké változatlan maradt, amellyel, hogy a turisztikai céllal érkezők tartózkodási ideje összességében 4,5%-kal nőtt. A **több napra látogatók átlagos tartózkodási ideje** ez év utolsó három hónapjában **5,7 nap volt**, 0,4 nappal rövidebb, mint 2012. IV. negyedévében. A szomszédos országok közül a több napra érkezők átlagos tartózkodási ideje az osztrák látogatóknál volt a legmagasabb, 5,4 nap. Az egy utazásra jutó tartózkodási idő a horvátok és románok esetében a legalacsonyabb, 2,7, illetve 2,8 nap. Németország sajátos helyet foglal el a fő küldő országok között. A több napra érkező turisták 20%-a innen érkezik, akik átlagban egy hetet (6,7 napot) töltöttek el hazánkban az év utolsó negyedévében.

A több napra látogatók átlagos tartózkodási ideje a tanulási céllal érkezőknél a legmagasabb (átlagosan 35,1 nap), ezt követik a gyógykezelések (9,9 nap), valamint a fogászati célú (7,4 nap) utazások. A szabadidős céllal érkezők 6,1, az üzleti utazók átlagosan 3,7 napot töltöttek hazánkban, 0,4 és 0,3 nappal kevesebbet, mint 2012. IV. negyedévében.

2013. IV. negyedévében, a többnapos utazások esetén Budapest (40,7%) és a Nyugat-Dunántúl (37,6%) turisztikai régióink³⁾ voltak a leglátogatottabbak. Nyugat-Dunántúl látogatottsága nőtt a legnagyobb mértékben (2,3 százalékponttal), a Budapestre érkezők száma szerényebb ütemben (0,8 százalékponttal) emelkedett. Az észak-magyarországi és az észak-alföldi régiók részesedése a külföldiek által tett utazásokból 0,9, illetve 0,8 százalékponttal, 4,8 és 4,7%-ra csökkent. A balatoni régióban 0,6 százalékpontos csökkenés mellett a látogatók 2,8%-a fordult meg. A **rövidebb idejű (1–3 éjszakás) tartózkodások** során Budapest látogatottsági aránya igen jelentősen, – 3,4 százalékponttal –, 42,6%-ra nőtt. A vizsgált időszakban a klasszikus (4 vagy többéjszakás) utaknál a főváros és a Balaton részesedése egyaránt csökkent, 2,8 és 1,1 százalékponttal, Nyugat-Dunántúl 5,2%-kal nőtt.

²⁾ Turisztikai utak: szabadidős és üzleti turizmus együtt (lásd Módszertani megjegyzések).

³⁾ A megkérdoztetek több régiót is megjelölhettek.

⁴⁾ 2012. II–IV. negyedév kiadási adatai módosultak (lásd Módszertani megjegyzések).

2013-ban a hazánkba látogató külföldiek összesen **1268 milliárd forintot** – folyó áron 4,9%-kal többet⁴⁾ – költöttek Magyarországon, mint 2012-ben. Az egy napra érkezők kiadásai – többnyire az üzletelőknek köszönhetően – 1,5, a több napra látogatóké – a turisztikai célú utazások növekedése miatt – **6,3%-kal nőtt. A külföldi látogatók 2013. IV. negyedévében** – folyó áron – **283 milliárd forintot költöttek** hazánkban, 6,4%-kal többet, mint 2012. IV. negyedévében. Az egy fő, egy napjára jutó átlagos kiadás összege 7,3%-kal, 13 ezer forintra nőtt. Az üzleti céllal érkezők az átlagnál jóval többet (34 ezer forintot), a turisztikai céllal érkezők átlagban 15 ezer forintot költöttek naponta. A nem turisztikai céllal érkezők átlagos napi kiadása 10,2 ezer forint, ezen belül az átutazóké 5,2 ezer forint volt.

Országok szerint vizsgálva, a Németországból érkezők költöttek a legtöbbet hazánkban, 42 milliárd forintot, ami a külföldiek összes kiadásainak 15%-át tette ki. Az osztrákok 29, az Egyesült Államokból érkezők 17 milliárd forintért vásároltak különböző szolgáltatásokat és árucikkeket.

2013. IV. negyedévében **az egy napra látogatók** kiadásainak összege **81 milliárd forint volt**, ami 2,3%-os mérséklődés az előző év IV. negyedévéhez viszonyítva. A bevételek csökkenése – a nem turisztikai célú kiadások – leginkább a vásárlási kiadások mérséklődésével magyarázható. A 3,7%-kal kevesebb egy napra érkező külföldi vásárló 15%-kal költött kevesebbet, mint 2012. IV. negyedévében. Az **átutazók 18 milliárd forintot** költöttek, 3,0%-kal többet, mint az elmúlt év IV. negyedévében.

Eközben a **több napra látogatók 202 milliárd forintot** költöttek, 10%-kal többet, mint tavaly IV. negyedévében.

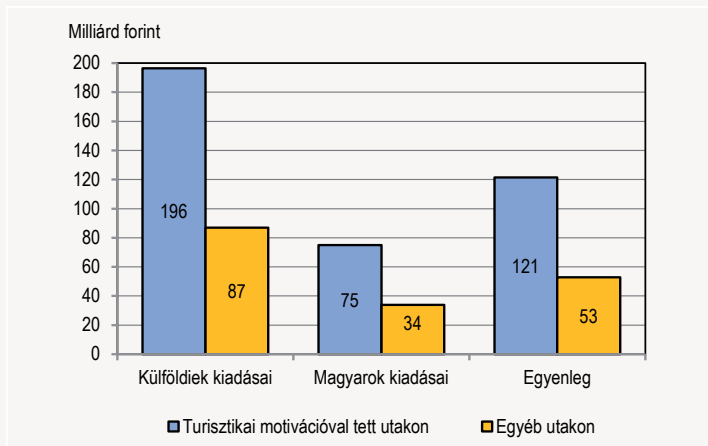
A több napra látogatók túlnyomó arányban (**83%**) **turisztikai céllal** érkeztek, **kiadásaik** folyó áron 12%-kal, 183 milliárd forintra nőttek a bázisszinthez viszonyítva. **Átlagos napi költésük** 10%-os növekedéssel **14 ezer forint** volt a tárgynegyedévében.

A **külföldi látogatók fogyasztási szerkezete** eltérő arányokat mutatott a Magyarországon töltött idő tekintetében. Az **egy napra látogatók** kiadásaik mintegy kétharmadát élelmiszerekre és egyéb árucikkekre költötték. 2012. IV. negyedévéhez viszonyítva az élelmiszer- és itlvásárlási kiadások aránya a vizsgált időszakban 6,2 százalékponttal csökkent, miközben az egyéb árucikkcsoporté változatlan maradt. A gyógyászati és az egészségmegőrzési kiadások aránya 1,4, az egyéb külön nem besorolt szolgáltatások aránya 3,3 százalékponttal nőtt. A **több napra látogatóknál** 2,9 százalékponttal 40%-ra csökkent a szálláshely- és vendéglátó-szolgáltatások részaránya, a közlekedési költségeké szinte változatlan (–0,1 százalékpont). Eközben a kulturális, sport- és egyéb turisztikai szolgáltatásoké 1,8, az egyéb árucikkekre kiadott összegek aránya 3,1 százalékponttal emelkedett. A **turisztikai célú utak költésszerkezetét vizsgálva** a szálláshely- és vendéglátó-szolgáltatásokra kiadott összegek aránya úgyszintén csökkent (2,8 százalékpont)

2012. IV. negyedévéhez képest. A közlekedési költségek aránya nem változott, míg a turisztikai céllal érkezők vásárlásra fordított összegeinek aránya nőtt (2,7 százalékponttal).

4. ábra

Az utazók kiadásai, 2013. IV. negyedév

2013-ban a hazai lakosság 16 millió alkalommal lépte át a magyar határt, ami 0,9%-kal kevesebb, mint 2012-ben. Az enyhe csökkenést az egynapos utak számának mérséklődése okozta, miközben a többnapos utak száma az előző évihez hasonlóan alakult.

2013. IV. negyedévében a **magyar állampolgárok 3,8 millió alkalommal⁵⁾ utaztak külföldre**, ami **0,3%-os növekedés** az előző év IV. negyedévéhez képest. Egy napra 0,6%-kal többen, több napra 0,5%-kal kevesebben látogattak külföldre, mint 2012. IV. negyedévében. Az egynapos utaknak 32, a többnapos utaknak a 83%-a – ezáltal az összes utazás kevesebb mint fele – volt **turisztikai célú**. A vizsgált negyedévben a turisztikai motivációjú utak száma összességében 3,7%-kal bővült, és meghaladta a 1,7 millió alkalmat. A növekedést az egy- és a többnapos szabadidős utazások jelentős – 2, 4,9%-os – emelkedése okozta.

A főbb **motivációkat** vizsgálva megállapítható, hogy a tanulási, a vásárlási és az üzleti célú utak száma visszaesett, míg a szabadidős és a munkavégzési célú utaké nőtt. Az év IV. negyedévében az egynapos utak száma enyhén nőtt, a többnapos utaké csekély mértékben csökkent.

Az egynapos utazások közül a szabadidős turizmus és a munkavégzés céljából utazók (ingázók) száma jelentősen bővült. A tanulási, vásárlási és üzleti céllal egy napra külföldre látogatók száma csökkent. Több napra – az üzleti és a tanulási célú utak kivételével – mindegyik fő motivációs célból többen utaztak határainkon túlra.

A **tartózkodási idő** összességében 3,5%-kal nőtt. A több napra utazók az előző év IV. negyedévinél 4,8%-kal több – közel 6,5 millió – napot, átlagosan 6,5 napot töltöttek külföldön.

2013-ban a külföldre utazó hazai lakosság 506 milliárd forintot **költött** el kiutazásaik alkalmával, 2%-kal kevesebbet, mint 2012-ben. Az egy napra kiutazók kiadása 2,7%-kal csökkent, a több napra külföldre látogatók kiadása 0,7%-kal nőtt a bázisévhez viszonyítva.

A **külföldre látogató magyarok 109 milliárd forintot költöttek el** utazásaik során a **IV. negyedévben**. A kiadások 68%-a (75 milliárd forint) turisztikai motivációjú, 17%-a (19 milliárd forint) vásárlási célú, míg 13%-a (14 milliárd forint) munkavégzési célú volt. A több napra külföldre látogatók kiadásai folyó áron 3,6%-kal nőttek, a jóval kisebb értéket képviselő egynapos utak kiadásai 0,3%-kal mérséklődtek az előző IV. negyedévéhez viszonyítva. A **kiadások összességében 2,7%-kal nőttek** folyó áron. Az üzleti, tanulási és vásárlási célú kiadások csökkenését ellensúlyozta a szabadidős és munkavégzési célú kiadások bővülése.

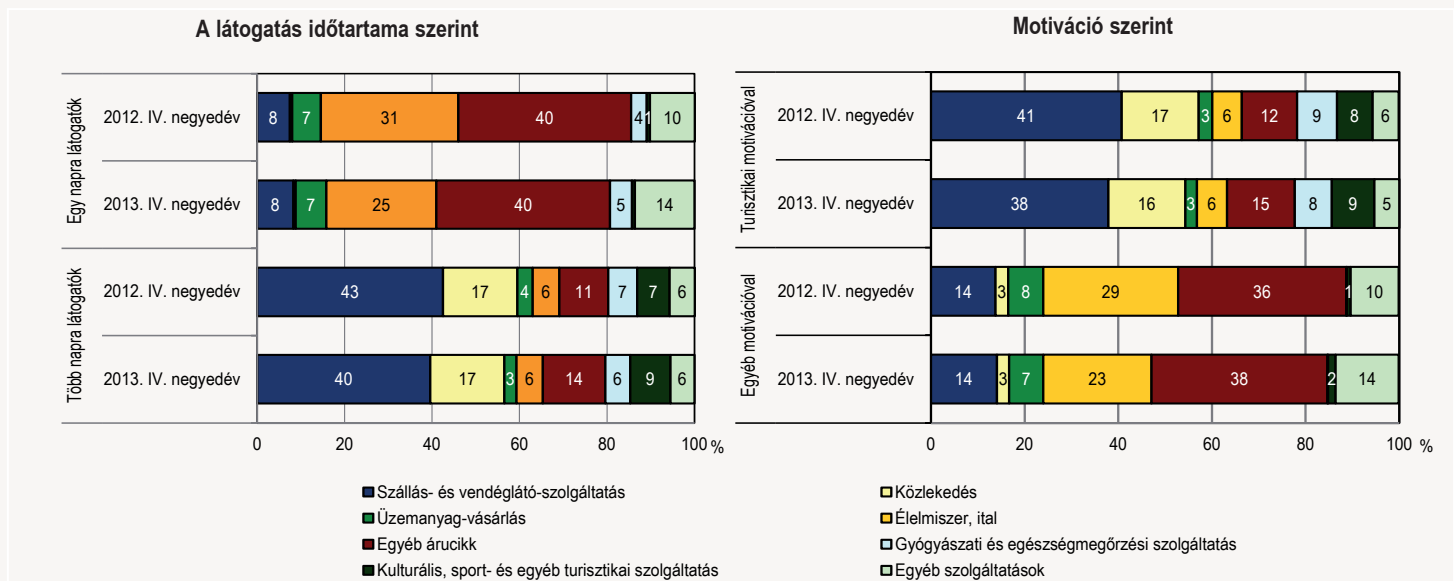
A **külföldre látogatók fogyasztási szerkezete** – csakúgy, mint a hozzájuk érkezőknél – lényegesen különbözik az egy-, illetve a többnapos látogatók esetében. Az egy napra kiutazók kiadásaiak háromnegyedét étel-miszer, ital, üzemanyag és egyéb árucikkek vásárlására fordították. A több napra látogatók költségének megoszlása ettől eltérő: a kiadások 29%-a szálláshely- és vendéglátó-szolgáltatások igénybevétele, további egyharmada egyéb árucikkek vásárlása, illetve kulturális, sport- és egyéb turisztikai szolgáltatások használata.

A magyar lakosság egynapos külföldi utazásainak célja legtöbbször valamelyik szomszédos ország. A negyedik negyedévben egy napra főként Ausztriába és Szlovákiába utaztak a magyarok, ebbe a két országba irányult az utazások 81%-a. A turisztikai motivációval többnapos külföldi útra indulók a szomszédos **országok** mellett nagy számban keresték fel Németországot, Csehországot és Franciaországot. A többnapos turisztikai célú utak 80%-a az Európai Unió országaiba, 44%-a a szomszédos országokba irányult.

Az utasforgalom többlete 2013. IV. negyedévében 174 milliárd forint (584 millió euró) volt. A forintban számolt egyenleg folyó áron 8,9%-kal haladta meg 2012. IV. negyedévének egyenlegét. Az import, azaz a magyarok külföldi költése, jóval kisebb mértékben nőtt, mint az export,

5. ábra

A Magyarországra látogató külföldiek fogyasztási szerkezete

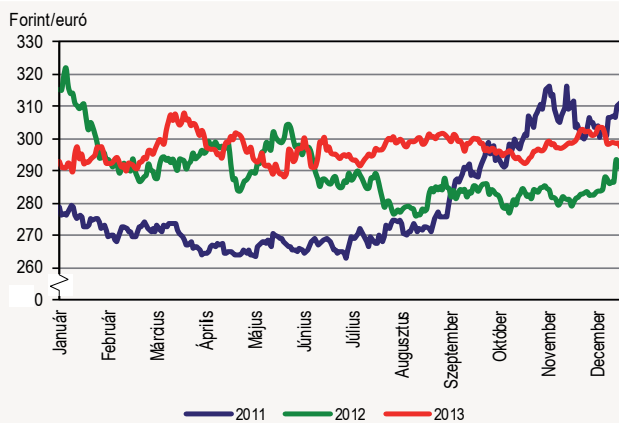

⁵⁾ A légi, a vasúti, a vízi és a közúti forgalom tehergépjármű-vezetők nélkül. Az EU belső határszakaszain a személy- és járműforgalmi adatok becslést adnak (lásd Módszertani megjegyzések).

vagyis a külföldiek magyarországi költése: az utasforgalmi szolgáltatások exportja 6,4, az importja 2,7%-kal emelkedett. A forint az euróhoz képest 2013 IV. negyedévében 5,1%-kal volt gyengébb, mint 2012 IV. negyedévében. Az euróban számolt egyenleg 3,8%-kal haladta meg az előző év azonos időszakának egyenlegét.

6. ábra

Forint/euró árfolyam

Az év egészét tekintve **2013**-ban az utasforgalom többlete 762 milliárd forint (2,6 milliárd euró) volt, amely 10,1%-os növekedést jelentett az előző évhez képest. Az import – 506 milliárd forint – 2,0%-os csökkenést, míg az export – 1268 milliárd forint – 4,9%-kal bővülést mutatott.

Módszertani megjegyzés:

2007. december 21-étől a schengeni belső határokon megszűnt a Személy- és járműforgalmi jelentés, mely a külföldi és a magyar keresletoldali felvételek alapsokaságát adta. Az érintett határszakaszokon (osztrák, szlovák, szlovén), valamint a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi repülőtéren statisztikai eljárásokkal (Tramo/Seats-módszerrel, ARIMA-modell alkalmazásával) becsüljük a felvételek alapsokaságát 2008. január 1-jét követően, a megszűnt határforgalmi jelentés hiányában. 2013-tól az alapsokaság becslését forgalomszámolás is támogatja a nem schengeni határszakasz kijelölt határátkelőin.
- Az utasforgalomhoz kapcsolódó pénzmozgások közül a fizetésimérlegelszámolásban a Nemzetközi Valutaalap módszertanát követve a szervezett személyszállítási szolgáltatások értékét a Magyar Nemzeti Bank nem az idegenforgalomnál, hanem önálló tételként számolja el.
- A KSH a Magyarországra érkező külföldiek felvételéhez kapcsolódóan (OSAP 1943) 2012. II–IV. negyedévekben, módszertani változások okán a kiadást érintő adatokat módosította (R = revideált adat megjelölése).

Bővebb információ:

[Módszertan](#)
[Táblázatok](#)
 Táblák (STADAT)
www.ksh.hu

Elérhetőségek:

kommunikacio@ksh.hu
[Információs szolgálat](#)
 Telefon: (+36-1) 345-6789